

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Mateřská škola Duchcov, Husova 23

Adresa

Husova 23, 419 01 Duchcov

Identifikátor zařízení: 600 084 132

Zřizovatel: Město Duchcov, náměstí Republiky PSČ 419 01

Školský úřad v Teplicích, Masarykova 66, PSČ 415 01

Termín konání orientační inspekce: 3., 4. a 7. února 2000

Čj.	065 104/00-1130
Signatura	of5at102

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Základní údaje

Mateřská škola (dále jen MŠ) byla zařazena do sítě škol a školských zařízení MŠMT s kapacitou pro 45 dětí. Dle výkazu o mateřských školách bylo k 30. září 1999 zapsáno 41 dětí. V tomto počtu bylo zahrnuto 8 dětí mladších tří let, 7 dětí s docházkou 3 dnů v měsíci a 3 děti s odkladem školní docházky. V současné době dochází 39 dětí.

Plánování vzdělávací činnosti

V mateřské škole se pracuje podle kalendáře tvořivých her „Školka plná zábavy“ a materiálů k ekologické výchově. Plány obsahují týdenní tematické okruhy, náměty k tvůrčímu rozvoji dovedností dětí a jsou zpracované pro období jednoho měsíce. V době inspekce učitelky pracovaly podle tzv. týdenní přípravy, která obsahovala vzdělávací cíl a obsah činnosti k jednotlivým složkám. Nedostatkem je chybějící provázanost s předchozími úkoly a absence diferencovaných cílů ve vztahu k věkovým a osobnostním zvláštnostem dětí.

Podmínky vzdělávací činnosti

Vzdělávání předškolních dětí zajišťují včetně ředitelky 3 učitelky, které splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Všechny pracují na celý pracovní úvazek a rozvržení jejich přímé práce s dětmi je v souladu s potřebami a organizací provozu školy. Při práci s dětmi vhodně využívají dlouholetých zkušeností a praktických dovedností. V jedné třídě pracuje učitelka, která absolvovala kurz pro logopedické asistentky (schválený MŠMT a MZ). Tuto odbornost si dále prohlubuje pravidelnou účastí na seminářích a využívá ji při nápravě drobných vad výslovnosti. Ředitelka školy uplatňuje své poznatky v oblasti ekologického programu, které získala absolvováním dvouletého vzdělávání vedoucích pracovníků předškolních zařízení.

Vzhledem k počtu dětí a realizaci vzdělávacího programu má škola vhodné prostory. K dispozici má dvě třídy, tělocvičnu, stálou ložnici, sociální zařízení, šatny, společnou jídelnu a hernu, která je využívána v odpoledních hodinách. Děti mají dostatek prostoru pro volný pohyb ve třídách a mohou volně využívat tělocvičny. Jednotlivé místnosti jsou vybaveny starším, ale dobře udržovaným nábytkem. Některé dětské židličky v jídelně neodpovídají věkové kategorii a dětským proporcím.

Vybavení tříd hračkami, dětskou literaturou, herními koutky včetně různých doplňků je velmi dobré. Třídy jsou doplněny učebními pomůckami, tělovýchovným náradím a náčiním, výtvarným a pracovním materiálem a elektrotechnikou apod. Kvalitní vybavení, které se postupně inovuje, umožňuje bezproblémové plnění cílů v jednotlivých činnostech. Škola získává i drobné sponzorské dary (hračky, knihy apod.). Odborná knihovna obsahuje řadu současných publikací.

Pravidla pro uspořádání života dětí v mateřské škole (režim dne) respektují psychohygienické zásady. Dodržují se základní požadavky správné životosprávy, duševní i tělesné hygieny tzn., že je zachován interval pro podávání jídla a určený čas pro pobyt venku. Pitný režim je využíván dle přání a potřeb dětí. Individuální potřeba odpoledního odpočinku se respektuje. Přejechy mezi činnostmi jsou téměř plynulé, v některém případě však převládá řízená forma vedení dětí učitelkou (řazení dětí před prováděním hygieny, před stolováním, vyčkávání dětí na kamarády v jídelně). Učitelky respektují spontánní hru dětí a vytvářejí k tomu potřebné podmínky. Přesto míra řízených činností tvoří převahu.

Specifické podmínky pro talentované děti jsou školou vytvářeny prostřednictvím výtvarného kroužku. Pro děti se špatnou výslovností je zajištěna logopedická prevence a pravidelná péče je věnována dětem s odkladem školní docházky.

Řízené a spontánní činnosti

Kontrolou záznamů v přehledu výchovně vzdělávací práce bylo zjištěno, že vzdělávací činnosti se zařazují každý den a to v rovnoměrném zastoupení všech vzdělávacích složek. Jejich organizace vychází z tradičního členění (spontánní hry, režimové momenty, společně prováděné řízené činnosti, pobyt venku a odpolední klidové aktivity). Inspekce sledovala ranní hru, ranní cvičení a programově řízenou činnost v obou třídách.

Pro volné ranní hry je ve třídách dostatek inspirujícího vybavení a je jim vymezen potřebný časový prostor. Nabídka her vycházela z potřeb a zájmu dětí a prolínala sledovaným cílem dne. Učitelky respektovaly přání a potřeby dětí, umožnily dětem volný přístup k hračkám i pomůckám. Podporovaly dětskou tvořivost a fantazii, pomáhaly rozvíjet manipulační dovednosti včetně jemné motoriky. Preferovaly vzájemnou spolupráci dětí a vytvářely prostor pro práci v menších skupinách (námetové a tvořivé hry) nebo činnost individuální (výtvarné a pracovní činnosti - volné kreslení, sestavování podle předlohy, práce s knihou apod.), podporovaly rozvoj komunikativních dovedností. Do her vstupovaly nenásilně, nabízenou činnost vhodně motivovaly a stávaly se partnerem dětské hry. V obou třídách převažovala klidná a tvořivá atmosféra.

Na základě zvolených organizačních forem vyplývá, že řízené činnosti se většinou realizují v klasickém pojetí tj. frontálním způsobem. V obou případech dominovala jedna výchovná složka (hudební a literární činnost). Průběh řízených činností byl ovlivněn rozdílným výběrem metod a forem. V jednom případě byla činnost organizována celkem promyšleně. Učitelka prostřídávala formy (skupina, dvojice), kterými vytvářela prostor k rozvíjení dítěte i v dalších oblastech (dramatické dovednosti, verbální projev, nové poznatky apod.). V druhém případě, kde byla činnost prováděná formou tzv. zaměstnání, byla zjištěna neadekvátně vysoká míra náročnosti a nepřiměřených požadavků ve vztahu k věku dětí. Příčinou tohoto jevu byla nevhodná metodická příprava a absence diferenciací úkolů v plánu práce. Velmi dobře lze hodnotit materiální přípravu činností. Učitelky použily dostatečné množství demonstračních a manipulačních pomůcek, hudebních nástrojů, kterými dobře rozvíjely dramatické schopnosti a pěvecké dovednosti dětí. Vhodnou formou využily tělovýchovného náčiní při ranním cvičení, které mělo promyšlenou strukturu. Prováděné cvičení odpovídalo psychohygienickým a pedagogickým zásadám i požadavkům metodiky tělesné výchovy. Zvolené postupy učitelek směřovaly k plnění stanoveného cíle, kladly důraz na smyslovou výchovu, na verbální i neverbální projev, na pohybové a pěvecké dovednosti dětí.

Spontánní a řízené činnosti provázela vstupní a průběžná motivace. Učitelky vhodným způsobem podněcovaly aktivitu dětí. K tomu účelu využívaly řadu různých prostředků a metod (říkadla, písničky, maňásky hudební nahrávka či doprovod). Průběžně sledovaly zapojení a chování dětí, vhodným způsobem vedly děti k dokončení započatých činností a vytvářely prostor pro opakování. Při hodnocení využívaly především pochvaly a povzbuzení.

Ve třídách převažuje přátelská a klidná atmosféra, komunikace mezi dětmi a učitelkami je přirozená, stanovená pravidla soužití se respektují. Tento poznatek se projevil zejména při ranní hře, kde bylo dětem umožněno otevřeně diskutovat a řešit vyvstalé dětské problémy. Přirozené sociální kontakty ovlivňují věkově smíšené skupiny dětí, které jsou částečně vytvořeny v obou třídách. Při realizaci řízených činností jsou verbální i neverbální projevy dětí i učitelek téměř vyvážené.

Učitelky velmi dobře podporují samostatnost dětí při stravování, zejména nejmladším dětem poskytují pomoc, sledují a vhodným způsobem podněcují správné kulturní návyky. Při režimových momentech respektují přirozené a individuální potřeby (tempo, relaxace, odpočinek). Návykům osobní hygieny není učitelkami věnována náležitá pozornost. Příčinou je stávající organizace a nedůsledné vedení dětí.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Pro realizaci výchovně vzdělávacího programu má mateřská škola dobré psychohygienické a velmi dobré materiální podmínky. Rovněž personální podmínky jsou velmi dobré, kromě hlavních vzdělávacích činností umožňují realizovat i další aktivity školy (logopedickou prevenci, zájmový kroužek apod.). Plánování, které neobsahuje diferenciaci úkolů ve vztahu k věku dětí, je ještě dobré.

Na základě zhlédnutých činností lze konstatovat, že vzdělávací proces probíhal v příznivé atmosféře, kde nechyběla motivace ani dostatečné množství aktivizujících pomůcek, které pozitivně ovlivňovaly činnost dětí. Spontánní činnosti byly velmi dobře připravené i prováděné. Organizaci řízených činností chyběla vyšší míra uvolnění a užití vhodnějších metodických postupů. Nedostatkem je nezajištění potřebné individuální péče při vytváření a upevňování hygienických návyků dětí.

Kvalita vzdělávací činnosti je inspekcí hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka zpracovala koncepci pro období 1997/2001. Část koncepčních záměrů (zřízení třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí) se nepodařila realizovat, protože se změnila podmínky ve struktuře dětí. Další část, která se zabývá ekologickým programem, se postupně naplňuje. Koncepce se zabývá požadavky a výchovou dětí při spontánních činnostech. Na základě těchto požadavků vymezuje pravidla pro jejich realizaci.

Pro stávající školní rok se činnost školy řídí ročním plánem, který vychází z analýzy uplynulého období (výroční zpráva). Materiál postrádá hlavní úkoly v jednotlivých oblastech výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Obsahuje pouze úkoly v oblasti vzdělávání dětí s odkladem školní docházky a vadou řeči. Součástí plánu je harmonogram jednotlivých akcí - spolupráce s rodinou, kulturní a veřejné akce, soutěže apod., kde je uvedena odpovědnost a termíny plnění. S koncepčními záměry a ročním plánem školy pedagogické pracovnice souhlasí.

Přílohou celoročního plánu školy je plán kontrolní a řídicí činnosti včetně hospitačních hledisek a kritérií pro odměňování pracovníků.

Organizování

Ředitelka školy stanovila povinnosti a kompetence pracovníků v organizačním řádu školy. Organizační struktura a stanovená pravidla provozu umožňují účinné řízení.

Povinná dokumentace (evidenze dětí) je vedena dle zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů a podle seznamu povinné dokumentace uveřejněné v Pokynu MŠMT čj.: 26 348/99-20. Drobné nedostatky týkající se vyplňování evidenčních listů (datum přijetí a zdravotní způsobilost dětí) byly během inspekce odstraněny.

V tomto školním roce ředitelka přijala 8 mladších dětí tří let, některé z nich dovršily věkovou hranici tří let a v současné době dochází 4 děti. Ředitelka nepovolila výjimku z počtu dětí ve třídě podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách a ani nepřihlédla k § 4 odst. 1 a 2 písm. a) citované vyhlášky.

Vnější informační systém je vymezen vnitřním řádem, který odpovídá požadavkům vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Kromě informací uveřejněných v tomto materiálu poskytují k informování rodičů zveřejňované zprávy na nástěnkách (měsíční plán činnosti, mimořádné akce a další potřebná sdělení). Pro rodiče organizuje den otevřených dveří, besídky, schůzky a společná sezení. Škola se dobře prezentuje na veřejnosti (vystoupení dětí na oslavách města, pořádané výstavy, účast na výtvarné soutěži apod.). Dětské práce jsou několikrát ročně vystavovány ve výkladní skříní školy. V současné době má ředitelka připravený koncept článku zabývající se zkušenostmi v oblasti ekologie. Článek bude publikován ve Zpravodaji mateřských škol. Prostředky vnitřního informačního systému (osobní kontakt s pracovníky, pedagogické porady, informační nástěnka) jsou ve vztahu k velikosti zařízení funkční.

Mateřská škola realizuje zájmové aktivity - plavání a výtvarný kroužek, zajišťuje logopedickou péči, která je konzultována s odborníkem speciálního pedagogického centra. Podle potřeby spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Program školy doplňují další aktivity - poznávací výlety, krátkodobé pobyty na horách, kulturní akce apod., které pozitivně ovlivňují vzdělávací program školy.

Vedení a motivování pracovníků

Pro vedení a motivování lidí má ředitelka školy vytvořen vlastní systém. Využívá jejich odbornosti ve vzdělávacím procesu nebo nápaditosti při dotváření prostředí. Jejich přístup k práci oceňuje a odměňuje podle stanovených kritérií. V odborné oblasti se zajímá o jejich názory, řeší s nimi pedagogické problémy (viz záznamy pedagogických porad). Podporuje a umožňuje učitelkám dále se vzdělávat v rámci nabídky vzdělávacích center.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen systém kontrolní činnosti, který je zpracován pro celý školní rok. Kontrolní mechanismy nepostihují všechny oblasti práce a chodu školy. Především v části věnované kontrole provozu jsou rezervy. Výsledky o této činnosti nejsou písemně doloženy. Hospitační činnost je prováděna na základě hospitačních cílů, záznamy jsou vedeny, ale s jejich obsahem nejsou pedagogické pracovnice prokazatelně seznamovány - v zápisech chybí podpisy hospitalovaných.

Hodnocení kvality řízení

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že řízení školy je pozitivně ovlivněno přirozenou autoritou a velmi dobrou motivací pracovníků. Koncepční záměry jsou promyšlené a funkční. Kvalitu a účelnost ročního plánování lze hodnotit jako dobrou. Velmi dobře lze hodnotit organizační strukturu, informační systémy a podporu dalšího vzdělávání. Povinná dokumentace školy je vedena v odpovídajícím rozsahu a na dobré úrovni. Vzhledem ke sledovaným jevům a k neprokazatelné analýze výsledků je kontrolní činnost hodnocena jako vyhovující. Důležitý nedostatek byl zjištěn při stanovení počtu dětí ve třídě a při přijímání dětí mladších tří let, kdy ředitelka nerespektovala právní normy.

Ze zjištění vyplývá, že pozitiva a negativa v oblasti řízení jsou v rovnováze a proto inspekce hodnotí tuto část jako dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Změny prostředí

- Od poslední inspekční návštěvy prošla mateřská škola řadou pozitivních změn, které se týkaly úprav interiéru. Ve třídách byla instalována nová okna, všechny prostory byly vymalovány, podlahy byly opatřeny novou kobercovou krytinou, byla vybudována tělocvična. Změnil se i celkový vzhled interiéru mateřské školy, který je velmi vkusně upraven a vyzdoben dětskými výrobky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol a školských zařízeních MŠMT z 22. května 1996 pod čj.: 056/96-01.
- Výkaz o mateřské škole pro školní rok 1999/2000.
- Povinná dokumentace ve smyslu zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů (osobní evidence dětí - evidenční listy, záznamy o průběhu a ukončení docházky).
- Koncepce školy pro období 1997-2003.
- Plán práce pro školní rok 1999/2000.
- Plány výchovně vzdělávací činnosti.
- Osobnostní plány rozvoje u dětí s odkladem školní docházky.
- Dokumentace k řídicí práci (plán a záznamy z hospitační činnosti, zápisy z jednání pedagogické rady, kritéria pro hodnocení pracovníků, náplň činnosti pracovníků a rozpis služeb).

ZÁVĚR

Pozitiva

- Příjemné prostředí, velmi dobré materiální vybavení školy.
- Provádění logopedické prevence a realizace dalších aktivit.
- Spolupráce s rodičovskou veřejností a dalšími institucemi (SPC a PPP).

Negativa

- Kontrolní činnost postrádá efektivitu a funkčnost.
- Nerespektování právních norem při stanovení počtu dětí ve třídě a při přijímání dětí mladších tří let.
- Nedostatečná péče v rozvoji a upevňování hygienických návyků.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem k realizaci výchovně vzdělávacího programu využívány efektivně.

Celkově lze činnost mateřské školy hodnotit jako dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Slávka Macháčková	Slávka Macháčková v.r.

V Teplicích dne 14. února 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. února 2000.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Helena Pernicová	Helena Pernicová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1. února 2000	065 167/00-1130

Zřizovatel	1. února 2000	065 168/00-1130
------------	---------------	-----------------

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly doručeny